

द्वैकादशिनावग्रेयावालभ्य] प्रजापतिदेवत्यौ च द्वौ पशू अग्निष्टे यूपऽग्न्यालभते .
[तौ च गावौ भवतः (४. २६)] । अवभृथेद्यन्तेऽप्सु मग्नस्य पिङ्गलखलतिवि-
क्लिधशुक्लस्य मूर्धनि जुहोति जुम्बकाय^{१)} स्वाहेति (२५. १) ॥१६॥ खलतिः ख-
ल्वाठः विक्लिधो दत्तुरः शुक्लोऽतिगौरः । सं उदकमध्ये वुडितस्य^{२)} पिङ्गलस्य
पिङ्गाक्षस्य^{३)} । उत्क्रान्ते यज्ञमाने पापकृतोऽभ्यवयत्यचरित्वा व्रतानि ॥१७॥
प्रक्रान्तप्रायश्चित्तस्य चैतद्ववति अच^{४)}तानीत्युक्तत्वात् . पापकृद्द्रुणेन च ब्रह्महृ
उच्यते । सं य^{५)}ने जलमध्यादुत्क्रान्ते उत्तीर्णे सति ब्रह्महृत्यादिकर्तारस्तद्बुद्धर्थं
तत्राश्वमेधावभृथसम्बन्धिनि जले अभ्यवयति तत्र स्नान्ति . द्वादशाब्दकृद्वाचरणादि-
व्रतान्यकृत्वा । अश्वमेधपूताख्यास्ते ॥१८॥ अश्व^{६)}पूता इत्याख्यास्तेषाम् पूता
भवतीत्यर्थः . अपि चाश्वमेधावभृथे स्नात्वा पूतो भवतीति स्मृतेः ।

नानावभृथानि वा ॥१९॥ प्रत्यहमवभृथेन चरतीति वचनात् । सं [अथवा
अश्वमेधसम्बन्धीनि] त्रीण्यपि सौत्यान्यहानि नानि भवन्ति [. त्रयाणामप्यङ्गं
समिष्टयजुरन्ते पृथक्पृथक् अवभृथो भवति] । कुम्भोपमारणान्तं पूर्वयोः
॥२०॥ सं प्रत्यहमवभृथे क्रियमाणे पूर्वयोरङ्गोः कु^{७)}लं [कर्म] भवति [अवभृथेति
मन्त्रेण] ऋजोपकुम्भस्य मज्जनान्तमित्यर्थः [. कुत एतत् .] शेषे दीक्षाव्रता-
भावात्^{८)} ॥२१॥ कर्मशेषे दीक्षाव्रतस्याभावात्^{९)} . अवभृथस्नानेन उन्मुक्तदीक्षो
भवतीत्यभिप्रायः । सं शेषे कर्मशेषे [दीक्षाव्रतस्य] दीक्षाव्रतस्य व्रतस्य शास्त्र-
कृतनियमस्याभावात्^{१०)} [अवभृथस्नानेन ह्युन्मुक्तदीक्षो भवति . यदि च प्रत्यहं
स्नानान्तं क्रियेत ततो दीक्षोन्मोकः स्यात् ततश्चादीक्षितेनार्हद्वयं कृतं स्यात् न
च तदिष्यते . अतः कुम्भोपमारणान्तमेव पूर्वयोरङ्गोः कर्तव्यमिति पूर्वः पक्षः] ।

सर्वं वा श्रुतेः ॥२२॥ सर्वं वा स्नानाद्यपि भवति प्रत्यहमवभृथेन चरतीति
श्रुतेः . यदुक्तम् स्नानेनोन्मुक्तदीक्ष इति तत्र वचनसामर्थ्यात् सर्वावभृथान्तऽउ-
न्मुक्तदीक्षो भवति . साभ्यासो ह्यवभृथोऽवभृथकार्ये वर्तते . यथा सप्ताहं दीक्ष-

१) जुम्बुकाय ३. M pr. m. जंवं B. २) See Westergaard sub r. वृद्ध. and schol.
at ५. ५. ३१ (क्रडणं). ३) Thus AB („as the *dī'ta* would be wanting for the rest”).
व्रतभा° १. ३. M. K. R („as it is still to suffice for—”). ४) स्यभा° Cod. ५) Thus
A. Ss. °स्यभा° B.